

Президенту НАМН України академіку В.І. Цимбалюку — 70!

26 січня 1947 р. народився Віталій Іванович Цимбалюк — президент Національної академії медичних наук (НАМН) України (обраний на цю посаду близько року тому — 15.01.2016 р.), академік НАМН України (обраний за спеціальністю нейротрансплантологія 13.09.2010 р.), член Президії НАМН України (2010), доктор медичних наук (1985), професор (1989), заслужений діяч науки і техніки України (1997), повний кавалер ордена «За заслуги», лауреат двох Державних премій України в галузі науки і техніки (1996, 2002), лауреат премії АМН України (2003), лауреат премії ім. А. Везалія Американської асоціації нейрохірургів (2010), лауреат премії О.О. Богомольця НАН України (2013), лауреат премії Кабінету Міністрів України (2016), нейрохірург вищої категорії, завідувач кафедри нейрохірургії Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця (з 1993), керівник відділу відновної та функціональної нейрохірургії Інституту нейрохірургії ім. А.П. Ромоданова НАМН України (з 1987), начальник оперативного штабу при НАМН України з надання допомоги постраждалим на Майдані та в Східному регіоні України, член Військово-цивільного штабу з надання допомоги пораненим при Міністерстві оборони України, голова Спеціалізованої вченої ради з нейрохірургії.

Академік Віталій Цимбалюк — фундатор, організатор та керівник нового напрямку вітчизняної нейрохірургії: відновної нейрохірургії. Розробив та впровадив в клінічну практику нові нейрохірургічні операції, спрямовані на відновлення порушених функцій нервової системи, які захищені 128 авторськими свідоцтвами на винаходи та патентами. Розробив технологію і перший в світі виконав нейротрансплантацію у хворих з органічними ураженнями нервової системи (дитячий церебральний параліч, апалічний синдром, епілепсія, наслідки черепно-мозкової та спінальної травми, дегенеративні захворювання тощо); нині про-

довжує вивчати механізми впливу нейрональних стовбурових клітин на нервову систему в експерименті та клініці. Впровадив в клініку вітчизняні електростимуляційні системи для лікування больових синдромів, спастичності, епілепсії. Започаткував в Україні використання інноваційних методів лікування локальних дистоній: спастичної кривошиї, блефароспазму, гемілицьового спазму тощо. Під його керівництвом розроблено методи хірургічного лікування травматичних ушкоджень плечового сплетіння, вогнепальних, відкритих та ятрогенних ушкоджень периферичних нервів, больових синдромів із застосуванням мікрохірургічних та

мінінвазивних технологій. Розробив диференційоване нейрохірургічне лікування складних форм екстрапірамідних гіперкінезів та спастичності. Виконав ряд робіт, присвячених історії нейрохірургії. Один із найактивніших ініціаторів та організаторів всеукраїнської акції «Гамма-ніж — Україні», яка завершилася створенням нового сучасного радіохірургічного відділення та відзначена нагородою «Гордість країни».

Президент НАМН України є автором або співавтором понад 1000 наукових робіт (у тому числі 59 книг — монографій, підручників, посібників, довідників), сценаріїв 4 науково-популярних фільмів. Створив потужну наукову школу, підготувавши 14 докторів та 59 кандидатів медичних наук. Впродовж десятиліть веде активну наукову та суспільну діяльність в Україні та далеко за її межами: голова експертної ради ВАК України з клінічної медицини (хірургічні хвороби) (1996–2000), директор Координаційного центру трансплантації МОЗ України (2002–2004), член Комітету з Державних премій України (2002–2006), голова секції «Медицина» Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки (2016), віцепрезидент Української асоціації нейрохірургів (1993–2013), віцепрезидент Української протиепілептичної ліги (1993–2013), член Всесвітньої та Європейської асоціацій нейрохірургів, Європейського товариства функціональної та стереотаксичної нейрохірургії, Європейського товариства кріохірургів, Європейського товариства нейрореабілітологів, Європейського товариства нейронаук, Української асоціації трансплантологів; почесний член Російської асоціації нейрохірургів; академік Академії наук вищої освіти України; почесний академік Української медичної стоматологічної академії; почесний професор Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського. Головний редактор журналів: Національної академії медичних наук України, «Наука і практика», «Вісник епілептіології», «Клігінна та органна трансплантологія»; член редколегій 10 фахових журналів.

У числі основних наукових праць вченого — «Атлас хірургічних операцій і маніпуляцій» (1997); «Нейрохірургія» (1998); «Повышение

эффективности микрохирургических операций у больных с последствиями травм срединного и локтевого нервов области предплечья» (1998); «Хірургічне лікування ушкоджень плечового сплетення» (2001); «Нейрональные стволовые клетки» (2005); «Нейрофіброматоз» (2005); «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова АМН України. Історія та особистості» (2006); «Нейрохірурги України» (2008); «Тунельні невротатії верхньої кінцівки» (2008); «Оружейно-взрывные ранения нервной системы» (2008); «Реконструктивно-відновна нейрохірургія спинного мозку» (2009); «Спинной мозг. Элегия надежды» (2010); «Neurosurgery» (2010); «Нейрохірургія» (підручник, 2011).

Серед нагород ювіляра — повний бант ордену «За заслуги» (I, II та III ступенів); ордени «Святого рівноапостольного князя Володимира Великого» III ступеня, «Преподобного Агапіта Печерського» I та III ступеня, Європейський орден ім. Миколи Пирогова; Почесна Грамота Президії Верховної Ради України «За особливі заслуги перед українським народом»; відзнака «За мужність та милосердя»; відомчі відзнаки (Міністерства внутрішніх справ, Міністерства освіти, Служби безпеки України, Української академії наук, Київської міської держадміністрації та ін.); 10 медалей; нагорода ім. Ярослава Мудрого Академії наук вищої освіти.

Від редакції. Приємно відзначити, що Віталій Іванович — не лише постійний читач і давній шанувальник, але й частий гість і регулярний спікер інтернет-браузерів та глянцевої сторінок спеціалізованих видань сімейства «МОРИОН» (див. наші архівні фото). Тож колектив нашого видавництва щиро зичить ювілярові нових наукових злетів та подальших практичних здобутків на благо пацієнтів, міцного здоров'я та сімейного благополуччя, невгамовної творчої наснаги і мнoгaя лiтa!

Так тримати!

**Пилип Снегір'юв,
фото Сергія Бека та автора**

Вперше опубліковано у «Щотижневику АПТЕКА» від 20.01.2017 р.

